

RIJEČ UREDNIKA

Cijenjene čitateljice i čitatelji, predstavljam vam novi svezak *Metodičkih oglada* u kojemu smo okupili više znanstvenih radova čije su teme vezane uz razne aspekte promišljanja odgojne teorije i prakse, kao i njihovih filozofijskih uporišta.

Svezak tako otvara tekst Predraga Krstića o Adornovoj pedagogiji. Theodor W. Adorno, široj publici poznat kao analitičar *poluobrazovanja* kojega opisuje kao privid obrazovanja, svakome istraživaču njegove »pedagoške misli« predstavlja izazov. Rijetki su stoga sustavni radovi o Adornovim stavovima o odgoju i obrazovanju zbog čega mi je posebno drago da jedan takav možemo predstaviti na stranicama *Metodičkih oglada*. Slijedi rad Saše Radojčića koji sagledava temu sveučilišta u Heideggerovim spisima, ponajprije u njegovim poznatim i kontroverznim *Crnim bilježnicama*. Pokazuje se da se Heideggerovi zapisi o sveučilištu intenziviraju u trenucima važnima u Heideggerovoj profesionalnoj biografiji, što njihovo izučavanje čini podjednako znanstvenim, kao i biografskim pothvatom.

Monika Pažur u svome radu razmatra teme demokratske školske kulture i demokratskog školskog vođenja koje se ispostavljaju posebno važnima u kontekstu suvremenog zagovora demokratizacije škola. Autorica se pritom okreće učiteljima u osnovnim školama te analizira njihov doživljaj prisutnosti obilježja demokratske školske kulture i demokratskog školskog vođenja u školama u kojima su zaposleni. Nadalje, Željka Pintar u svome tekstu uspoređuje paradigmu tradicionalnog i suvremenog odgoja, posebice se pritom usmjeravajući na ulogu odgojitelja. U radu se sugerira da, iako se radi o naizgled posve različitim pozicijama, one dijele i neke sličnosti. Jedna od najznačajnijih je ta da su obje paradigme duboko uvjetovane društvenim okolnostima, kao i pristupima, ciljevima i metodama promoviranima tijekom obrazovanja koje je pojedini odgojitelj stekao na svome profesionalnome putu. U radu se naglašava i potencijal akcijskih istraživanja, kao i važnost refleksivne prakse kao sastavnice odgojiteljeva profesionalnoga razvoja. Zanimljivu temu međuvršnjačkih odnosa u razrednom odjelu sagleda-

vaju Ante Kolak i Ivan Markić. Tko je za djecu najbolji prijatelj, kako ga pronalaze, kada se formiraju takve dublje i prisnije veze te kako dolazi do njihova raspada neka su od pitanja na koja su autori nastojali dati odgovore analizirajući izjave same djece. Posebno valja istaknuti dio rezultata istraživanja koji ukazuje na to da već desetogodišnjaci među poželjnim karakteristikama prijatelja visoko vrednuju moralna obilježja pojedinca.

Dunja Jurić Vukelić i Rona Bušljeta Kardum u svome radu uspoređuju stavove polaznika nastavnčkog smjera na dvama sveučilištima na kojima se nastavnička naobrazba održava prema različitim konceptima. Ono što ohrabruje jesu rezultati koji ukazuju da je svrha takve naobrazbe prepoznata od strane polaznika te da ispunjava veći dio zadanih ciljeva, bez obzira na konkretni model. Autorice završno ukazuju na potrebu daljnjih istraživanja koja bi proširila krug ispitanika i time omogućila stvaranje jasnije slike o prednostima i nedostacima postojećih programa nastavničke naobrazbe.

Kulturom čitanja u suvremenom dobu bavi se rad Marinka Lazzaricha i Antonije Čančar. Autori se usmjeravaju na školsku lekturu i teškoće s kojima se i učenici i nastavnici susreću prilikom obrade lektirnih naslova. Iako se uočava da dio poteškoća i demotiviranosti učenika za čitanje i dublje samostalno analiziranje tih djela proizlazi iz općenite usmjerenosti brzim medijima kojima se pristupa površno, autori predlažu modele kojima bi se upravo novi mediji mogli upotrijebiti za motiviranje učenika. Tekst završno donosi prijedlog za analizu jednog lektirnog naslova uz pomoć digitalne tehnologije. U sljedećemu tekstu, autorice Bojana Vignjević Korotaj, Jasminka Ledić i Ivana Miočić analizirale su više osnovnoškolskih udžbenika geografije posebno se pritom usmjeravajući na prisutnost europske dimenzije. Ta se dimenzija naglašava u relevantnim obrazovnim dokumentima, no izostale su sustavije analize udžbenika. Ovaj je rad tako doprinos sagledavanju »prevođenja« strateških obrazovnih ciljeva u nastavnu praksu te predstavlja kvalitetnu polaznu točku za buduća istraživanja. Rad koji zatvara rubriku »Studije« također se bavi analizom učinkovitosti nastavnih sadržaja, konkretno onih iz područja likovne kulture. Tekst autora Miroslava D. Drljače, Siniše Opića i Milana Matijevića donosi rezultate istraživanja percepcije učenika srednjih škola o važnosti nastavnih predmeta iz područja likovnih umjetnosti. Pritom su analizirani stavovi učenika

različitih vrsta srednjoškolskih usmjerenja i to u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini. Posebno se važnim čini dio rezultata koji ukazuje da ionako skromna satnica nastave koja uključuje likovnu aktivnost nije dostatno iskorištena s obzirom na njen potencijal za pripremu učenika na lakše usvajanje drugih nastavnih sadržaja, ali i za budući profesionalni razvoj učenika.

Zaključno ovaj svezak *Metodičkih ogleđa* donosi prikaz novoga izdanja iz područja metodike hrvatskoga jezika. Koristim ovu priliku da pozovem čitatelje *Metodičkih ogleđa* da nam i dalje šalju svoje prikaze relevantnih novih izdanja. Kao i uvijek, moram zahvaliti našim vrijednim recenzentima čiji rad pomaže održati visoku razinu kvalitete tekstova koje objavljujemo. Vaša nam je pomoć vrlo važna te je, uz dakako autorske doprinose, ključna za kontinuirani razvoj i napredovanje časopisa.

Ivana Zagorac